

Compromís

Hi ha gent que refusen comprometre's amb una comunitat o amb una institució concreta perquè "té imperfeccions". Com si una estranya ceguesa els fes oblidar que ells mateixos també tenen imperfeccions. Però sense comprometre'm amb una comunitat, sense ser membre actiu d'institucions, ¿com puc avançar en el camí de la construcció d'una societat millor? ¿Com puc contribuir a transmetre a la societat i especialment a les noves generacions, els valors que considero tan essencials per a la meua vida? "Per educar un infant cal tota la tribu": ¿puc educar les noves generacions jo tot sol, sense comprometre'm en cap tribu, per molt imperfecta que sigui?

Cal certament triar les comunitats i les institucions on ens comprometem, les "tribus" on volem créixer i on volem que s'eduquin els nostres infants. Perquè hi ha comunitats o institucions que haurien d'aixecar les nostres sospites. En efecte, hi ha institucions que s'entenen a elles mateixes com a lliures de tota imperfecció. En aquest tipus de comunitats, hi acostuma a haver un grup dirigent que encarna o representa la perfecció, i un grup de seguidors que hi confien més o menys cegament. El grup dirigent es dedica a dir als seguidors el que han de fer i a amagar les seves pròpies imperfeccions. Dirigents i seguidors, però, comparteixen el sentiment de superioritat respecte als qui no pertanyen a la comunitat, i sovint el desig de proselitisme. Aquestes dinàmiques institucionals condueixen, al límit, a una secta o a un grup fonamentalista.

Hi ha altres institucions més dignes de crèdit. Comunitats on es reconeix que tothom –dirigents inclosos- és imperfecte. On es fomenta una cultura en què la crítica és acollida. On la imperfecció iguala tots els membres de la comunitat. On la fraternitat entre iguals es viu com a valor de cohesió interna i esdevé signe de la fraternitat amb tota la família humana. On el compromís no ens lleva la llibertat i la capacitat de proposar millores en la comunitat.

Però institucions d'aquest segon tipus demanen de cadascun dels seus membres una compromís estable. Perquè estar ara a fora, ara a dins, no ajuda la persona a construir relacions de confiança amb la comunitat que la facin créixer individualment i en capacitat de servei als altres. Només en el tracte i la interacció continuades es realitza aquest intercanvi benèfic persona - comunitat. Amb el benentès que la llibertat personal sempre hi és; però una llibertat generosa amb la comunitat.

.....

- "Hi havia desenes de milers de pelegrins, de tot el món. Eren de tots colors, des de rosses amb ulls blaus a africans de pell negra. Però estàvem tots participant en el mateix ritual, desplegant un esperit d'unitat i fraternitat que les meves experiències als Estats Units m'havien portat a creure que mai no podrien existir entre els blancs i els no blancs. Els Estats Units necessiten entendre l'Islam, perquè és la religió que eradica de la societat el problema racial". (Malcolm X descrivint la seva experiència de pelegrinatge a la Meca.)

- "Els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels homes i dones d'aquest temps, sobretot dels pobres i de tota mena d'afligits, són també els goigs i les esperances, les tristeses i les angoixes dels deixebles de Crist". (Concili Vaticà II "Gaudium et Spes" n.1)

- "Molts estrangers van plorar amb nosaltres. Les persones se solidaritzen amb la tristesa i el patiment tot i que l'idioma sigui diferent. Som tots una família." (Teiichi Sato, supervivent d'un tsunami al Japó).

.....

- Amb quines institucions o comunitats estic en contacte?

- Com són les relacions entre els membres d'aquestes comunitats: els seus membres se senten superiors a la resta de la gent? S'hi accepta i fomenta la crítica interna?

- Com és la meua relació amb aquestes institucions o comunitats: més aviat d'estar "ara a fora i ara a dins", o més aviat de compromís estable?

.....